

P7_TA-PROV(2010)0025

Turkkia koskeva vuoden 2009 edistymiskertomus

Euroopan parlamentin päätöslauselma 10. helmikuuta 2010 Turkkia koskevasta vuoden 2009 edistymiskertomuksesta

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon komission laatiman Turkkia koskevan vuoden 2009 edistymiskertomuksen (SEC(2009)1334),
 - ottaa huomioon 27. syyskuuta 2006 Turkin liittymisvalmistelujen edistymisestä¹, 24. lokakuuta 2007 EU:n ja Turkin välisistä suhteista², 21. toukokuuta 2008 Turkkia koskevasta vuoden 2007 edistymiskertomuksesta³ ja 12. maaliskuuta 2009 Turkkia koskevasta vuoden 2008 edistymiskertomuksesta⁴ antamansa päätöslauselmat,
 - ottaa huomioon 3. lokakuuta 2005 hyväksytyyn Turkkia koskevan neuvottelukehyksen,
 - ottaa huomioon neuvoston 18. helmikuuta 2008 tekemän päätöksen 2008/157/EY Turkin tasavallan liittymiskumppanuuden periaatteista, ensisijaisista tavoitteista ja ehdoista⁵ (liittymiskumppanuus) sekä neuvoston aiemmat, vuosina 2001, 2003 ja 2006 antamat liittymiskumppanuutta koskevat päätökset,
 - ottaa huomioon 10.–11. joulukuuta 2009 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmät;
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 110 artiklan 2 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että liittymisneuvottelut Turkin kanssa aloitettiin 3. lokakuuta 2005 neuvoston hyväksyttyä neuvottelukehyksen ja että liittymisneuvottelujen aloittaminen käynnisti jatkuvan prosessin, jonka tuloksia ei voi taata etukäteen,
- B. ottaa huomioon, että Turkki on sitoutunut uudistuksiin, hyviin naapuruussuhteisiin ja asteittaiseen EU:n lainsäädäntöön mukautumiseen ja että nämä toimet pitäisi nähdä Turkin mahdollisuutena nykyaikaistua,
- C. ottaa huomioon, että Kööpenhaminan kriteerien täytyminen kokonaisuudessaan ja EU:n integraatiokyvyn ylläpitäminen joulukuun 2006 Eurooppa-neuvoston päätelmien mukaisesti ovat edelleen Euroopan unioniin liittymisen perusta ja että EU on yhteisiin arvoihin perustuva yhteisö,
- D. ottaa huomioon, että komission päätelmän mukaan poliittisissa uudistuksissa saavutettiin vain vähän konkreettista edistymistä vuonna 2009,

¹ EUVL C 306 E, 15.12.2006, s. 284.

² EUVL C 263 E, 16.10.2008, s. 452.

³ EUVL C 279 E, 19.11.2009, s. 57.

⁴ Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2009)0134.

⁵ EUVL L 51, 26.2.2008, s. 4.

- E. ottaa huomioon, että Turkki ei ole vielääkään, neljäntenä perättäisenä vuotena, pannut täytäntöön EY–Turkki-assosiaatiosopimuksen ja sen lisäpöytäkirjan määräyksiä,
- F. ottaa huomioon, että Turkkiä koskevassa vuoden 2009 edistymiskertomuksessaan komissio on ottanut esille ja käsitellyt tarkemmin kysymyksiä, joita tähdennettiin Turkin edistymistä koskevassa parlamentin viimeisimmässä päätöslauselmassa,
1. panee tyytyväisenä merkille laajan julkisen keskustelun perinteisesti arkaluonteisista kysymyksistä, kuten oikeuslaitoksen asemasta, kurdisyntyperää olevien kansalaisten oikeuksista, aleviittiyhteisön oikeuksista, armeijan asemasta ja Turkin suhteista naapurimaihinsa; antaa Turkin hallitukselle tunnustusta sen rakentavasta lähestymistavasta ja roolista tämän keskustelun käynnistämisessä;
 2. toistaa olevansa huolestunut Turkin yhteiskunnan sisällä ja poliittisten puolueiden välillä käynnissä olevasta polarisoitumisesta ja kehottaa maan hallitusta sekä parlamenttipolueita luomaan asianmukaisen tasapainon poliittisen kilpailun ja järkevän yhteistyön välille Turkin yhteiskunnan sovinnon helpottamiseksi ja keskeisten uudistusten toteuttamiseksi erityisesti perustuslain suhteen;
 3. toteaa, että konkreettisten uudistusten suhteen on saavutettu vain vähän edistymistä vuonna 2009, ja kannustaa maan hallitusta muuntamaan poliittiset aloitteensa konkreettisiksi lainsäädännön muutoksiksi ja panemaan ne täytäntöön;
 4. pahoittelee, että aloilla, joilla Kööpenhaminan kriteereihin liittyvää lainsäädäntöä on laadittu, sen täytäntöönpano on edelleen riittämätöntä; vaatii hallitusta tehostamaan lainsäädännön täytäntöönpanoa erityisesti naisten oikeuksien, syrjinnän torjunnan, uskonnon-, ajatuksen- ja vakaumuksenvapauden, sanan- ja ilmaisunvapauden, kidutukseen sovellettavan nollatoleranssin ja korruption torjunnan aloilla;
 5. kehottaa Turkkiä jatkamaan ja tehostamaan pyrkimyksiään, jotta se täyttäisi kaikilta osin Kööpenhaminan kriteerit ja yhdistäisi turkkilaista yhteiskuntaa tarvittavien uudistusten tukemiseksi ja kaikkien henkilöiden tasaveroisen kohtelun pohjalta sukupuolesta, rodullisesta ja kansallisesta alkuperästä, uskonnosta tai vakaumuksesta, vammaisuudesta, iästä tai sukupuolisesta suuntautumisesta riippumatta;

Kööpenhaminan poliittisten kriteerien täyttäminen

Demokratia ja oikeusvaltio

6. kiinnittää jälleen huomiota siihen, että on erittäin tärkeää uudistaa perustuslakia perinpohjaisesti ja huomattavasti siten, että ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojeleu saatetaan keskeiseen asemaan Turkin valtion ja yhteiskunnan ytimessä; kannustaa Turkin hallitusta jatkamaan toimiaan tämän uudistuksen toteuttamiseksi ja kehottaa kaikkia poliittisia puolueita toimimaan yhteistyössä, johon otetaan mukaan kansalaisyhteiskunta ja kaikki vähemmistöt;
7. toistaa aikaisemmissa, vuosina 2006 ja 2007 esittämässään päätöslauselmissa esittämänsä kehotuksen uudistaa vaalijärjestelmää alentamalla 10 prosentin vaalikynnystä ja varmistamalla siten puolueiden moniarvoisuuden, jotta erityisesti äskettäin perustetuilla puolueilla on mahdollisuus osallistua poliittiseen prosessiin ja

jotta voidaan varmistaa poliittisten voimien ja vähemmistöjen laajempi edustus kansalliskokouksessa;

8. pahoittelee syvästi perustuslakituomioistuimen päätöstä kieltää Democratic Society - puolue (DTP) ja estää useilta puolueen demokraattisesti valituilta edustajilta poliittinen toiminta; pahoittelee myös DTP:n jäsenten viimeaikaisia pidätyksiä; tuomitsee jälleen väkivallan ja terrorismin ja vaatii kaikkia poliittisia voimia pyrkimään sovintoon rauhanomaisin keinoin ja yhdistämään Turkin yhteiskunnan kaikkien kansalaisten yhdenvertaisten oikeuksien pohjalta; korostaa, että kurdiväestön poliittisten edustajien on voitava osallistua prosessiin täysivaltaisesti; kiinnittää huomiota Euroopan neuvoston Venetsian komission maaliskuussa 2009 esittämään lausuntoon, jossa todetaan, että poliittisten puolueiden kieltämistä koskeva Turkin lainsäädäntö ei ole Euroopan ihmisoikeussopimuksen mukainen; kehottaa hallitusta ehdottamaan tarvittavia eurooppalaiset normit täyttäviä uudistuksia;
9. katsoo, että oikeuslaitoksen kattava ja nopea uudistaminen on ratkaisevan tärkeää Turkin menestyksekkään nykyaikaistamisprosessin kannalta; pitää myönteisenä, että hallitus on hyväksynyt oikeuslaitoksen uudistusstrategian, ja panee tyytyväisenä merkille laajan kuulemisprosessin, johon strategia perustuu; kannustaa hallitusta panemaan strategian täytäntöön viipymättä ja kiinnittämään erityistä huomiota systemaattisiin toimiin, joilla tehostetaan oikeuslaitoksen puolueettomuutta ja ammattimaisuutta, sekä tehostetaan strategian soveltuvuutta Euroopan ihmisoikeussopimuksen normeihin; kehottaa tässä yhteydessä Turkin hallitusta antamaan syyttäjille neuvontaa ilmaisunvapauden rajoituksiin usein käytettyjen lakien suhteen; kannustaa hallitusta myös uudistamaan tuomarien ja syyttäjien korkean neuvoston rakenteita sen edustavuuden, objektiivisuuden, puolueettomuuden ja avoimuuden varmistamiseksi;
10. pitää erittäin valitettavana perustuslakituomioistuimen päätöstä kumota sotilastuomioistuinten toimivallan rajoittamista koskeva säädös pitäen kumoamista vakavana takaiskuna Turkin uudistuspyrkimyksille, ja kehottaa Turkin kansalliskokousta sopimaan perustuslakiuudistuksesta; on huolestunut armeijan jatkuvasta osallistumisesta Turkin politiikkaan ja ulkopoliitiikkaan ja toteaa jälleen, että demokraattisessa yhteiskunnassa armeijan on täysin alistuttava siviilivalvontaan; kehottaa erityisesti Turkin kansalliskokousta tehostamaan sotilasbudjetin ja -menojen valvontaa ja osallistumaan turvallisuus- ja puolustuspolitiikan laatimiseen;
11. on huolestunut Ergenekon-rikollisverkoston väitetystä laajuudesta ja nk. moukarisuunnitelmasta; kehottaa hallitusta ja oikeuslaitosta varmistamaan, että kaikissa menettelyissä noudatetaan asianmukaisia oikeudellisia prosesseja ja että kaikkien syytettyjen oikeuksia kunnioitetaan; yhtyy komission arvioon, jonka mukaan Turkin on suhtauduttava tähän kysymykseen tilaisuutena vahvistaa luottamusta maan demokraattisten instituutioiden asianmukaiseen toimintaan ja oikeusvaltioon; kehottaa Turkin hallitusta olemaan sallimatta oikeudellisten menettelyjen käyttämistä tekosyynä kriittisten toimittajien, tutkijoiden tai oppositiopoliitikkojen painostamiseen ilman perusteita;
12. pahoittelee, että oikeusasiamiehen viran perustamisessa ei ole saavutettu edistymistä; kehottaa hallitusta laatimaan – ja kaikkia parlamentaarisia puolueita tukemaan –

tarvittavaa lainsäädäntöä sellaisen tehokkaan ja riippumattoman valitusmekanismin perustamiseksi, johon on kytketty väitettyjä ihmisoikeusloukkauksia tutkiva järjestelmä;

Ihmisoikeudet ja vähemmistöjen huomioon ottaminen ja suojeleminen

13. panee tyytyväisenä merkille Turkin hallituksen aloitteet, joilla lähennetään Turkin kansalaisia toisiinsa ja tarjotaan kaikille kansalaisille sukupuolesta, rodusta tai kansallisesta alkuperästä, uskonnosta tai vakaumuksesta, vammaisuudesta, iästä tai sukupuolisesta suuntautumisesta riippumatta mahdollisuus nauttia yhtäläisistä oikeuksista ja osallistua aktiivisesti turkkilaiseen yhteiskuntaan; on tietoinen, että kyseessä on historiallinen keskustelu, mutta kehottaa voimakkaasti hallitusta muuntamaan poliittiset aloitteensa konkreettisiksi uudistuksiksi ja kehottaa poliittisia puolueita ja kaikkia osapuolia tukemaan tätä prosessia pyrkien samalla ratkaisemaan yhteiset arkaluonteiset kysymykset; ilmaisee tässä yhteydessä tyytyväisyytensä hallituksen Turkin kansalliskokoukselle 13. marraskuuta 2009 esittämään suunnitelmaan ja rohkaisee sitä panemaan sen täytäntöön, jotta varmistetaan, että kaikkien kansalaisten vapauksia kunnioitetaan;
14. panee tyytyväisenä merkille hyväksytyt lainsäädännön, jolla poistetaan kaikki kurdinkielisiä lähetyksiä paikallisen ja kansallisen tason yksityisillä ja julkisilla kanavilla koskevat rajoitukset, ja lainsäädännön kurdin kielen käyttämisestä vankiloissa; kehottaa hallitusta ryhtymään lisätoimiin, joilla taataan todelliset mahdollisuudet oppia kurdin kieltä julkisessa ja yksityisessä koulujärjestelmässä, minkä myötä kurdin kieltä voidaan käyttää poliittisessa elämässä ja käytettäessä julkisia palveluita; kehottaa hallitusta varmistamaan, että terrorismin vastaisia lakeja ei käytetä väärin perusvapauksien eikä varsinkaan sananvapauden rajoittamiseen, ja lakkauttamaan Kaakkois-Turkin kyläpoliisijärjestelmän;
15. tukee Turkin kansalliskokouksen aikomusta muuttaa pikaisesti terrorismin vastaista lainsäädäntöä ja poistamaan siitä säännökset, joiden nojalla 15–18-vuotiaat lapset katsotaan aikuisiksi;
16. kannustaa Turkin hallitusta tehostamaan pyrkimyksiään Kaakkois-Turkin sosiaalisten ja taloudellisten puutteiden korjaamiseksi; toistaa komissiolle osoittamansa kehotuksen tehdä tutkimus Kaakkois-Anatoliaa koskevan hankkeen seurauksista; kehottaa Turkin viranomaisia säilyttämään tässä yhteydessä tarkoitetun kulttuuri- ja ympäristöperinnön ja etenkin Hasankeyfin ja Allianoin arkeologiset kohteet; kantaa huolta patojen rakentamisen seurauksena asuinsijoiltaan lähtemään joutuvista tuhansista ihmisistä; vaatii hallitusta lopettamaan työt Ilisun patohankkeen työt siihen saakka, kunnes edellä mainittu komission tutkimus esitellään;
17. kehottaa Turkin kansalliskokousta varmistamaan, että poliittisten mielipiteiden ilmaisemisen kattava parlamentaarinen koskemattomuus taataan syrjimättä kaikille parlamentin jäsenille;
18. tuomitsee PKK:n ja muiden terroristiryhmien Turkin maaperällä harjoittaman jatkuvan väkivallan ja kehottaa PKK:ta vastaamaan Turkin hallituksen poliittiseen aloitteeseen laskemalla aseensa ja lopettamalla väkivaltaisuuDET;

19. korostaa, että uskonnonvapaus on yleinen perusarvo, ja kehottaa Turkkiä turvaamaan sen kaikille; pitää myönteisenä Turkin hallituksen vuoropuhelua uskonnollisten yhteisöjen ja myös aleviittien edustajien kanssa, ja kannustaa viranomaisia tehostamaan uskontojen välistä vuoropuhelua säännöllisen ja rakentavan yhteyden aikaansaamiseksi; toteaa kuitenkin jälleen kerran, että myönteisten toimien ja eleiden jälkeen oikeudellista kehystä on uudistettava huomattavasti ja että vain tämän uudistamisen kautta uskonnolliset yhteisöt voivat toimia ilman kohtuuttomia rajoitteita Euroopan ihmisoikeussopimuksen ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisesti; tähdentää erityisesti, että kaikille uskonnollisille yhteisöille on myönnettävä oikeushenkilöllisyys;
20. panee tyytyväisenä merkille säätiölain hyväksymisen; pahoittelee kuitenkin, että uskonnollisilla yhteisöillä on edelleen omaisuuden liittyviä ongelmia, joita kyseinen laki ei kata ja jotka koskevat takavarikoitua ja kolmansille osapuolille myytyä omaisuutta tai sellaisten säätiöiden omaisuutta, jotka yhdistyivät ennen uuden lain voimaantuloa; kehottaa Turkin hallitusta käsittelemään tätä kysymystä viipymättä;
21. toistaa olevansa huolestunut Ekumeenisen patriarkaatin kohtaamista esteistä, jotka liittyvät sen oikeudelliseen asemaan, papiston koulutukseen ja Ekumeenisen patriarkaatin vaaleihin; toistaa kehotuksensa avata kreikkalaisortodoksinen Halkin seminaari viipymättä uudelleen sekä ryhtyä toimiin, joilla sallitaan ekumeenisen patriarkan kirkollisen arvonimen julkinen käyttö ja yleisemmin luodaan edellytykset Turkin kristittyjen yhteisöjen papiston esteettömälle koulutukselle;
22. pahoittelee edelleen vallitsevaa epäselvyyttä Cem-talojen tunnustamisesta aleviittien uskonnonharjoittamispaikoiksi ja koulujen pakollisesta uskonnonopetuksesta; kehottaa Turkin hallitusta toimimaan järjestelmällisesti tämän tilanteen korjaamiseksi;
23. on huolestunut syyrialaisortodoksien kohtaamista omistusoikeuteen liittyvistä ongelmista; on erityisen huolestunut oikeusjutuista, jotka koskevat syyrialaisortodoksinen Mor Gabrielin luostarin pakkolunastusta;
24. pahoittelee, että Turkin hallituksella on edelleen varaumia, jotka koskevat kansainvälisessä oikeudessa vahvistettuja vähemmistöjen oikeuksia, ja että se ei ole vielä allekirjoittanut asiaa koskevia Euroopan neuvoston yleissopimuksia eikä käynnistänyt vuoropuhelua Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön (ETYJ) vähemmistövaltuutetun kanssa; kehottaa hallitusta saattamaan politiikkansa täysin kansainvälisten normien ja Euroopan ihmisoikeussopimuksen mukaiseksi ja kehottaa kaikkia parlamenttipuolueita tukemaan tätä toimenpidettä; panee merkille vähemmistöjen koulujen kohtaamat hallinnolliset ongelmat ja vanhentuneen kaksoispresidenttijärjestelmän; kehottaa hallitusta lisäksi edistämään aktiivisesti sellaisen ilmapiirin kehittymistä, jossa vähemmistöjen oikeuksia kunnioitetaan, ja varmistamaan, että vihamielisyys- ja väkivaltatapaukset saatetaan tuomioistuinten käsiteltäviksi;
25. pitää valitettavana, ettei turkkilaisten saarten Gökçeadan (Imvros) ja Bozcaadan (Tenedos) omaisuudensuojaa ja koulutusta koskeviin ongelmiin liittyvässä tilanteessa ole juurikaan edistytty sitten Turkin vuoden 2008 edistymiskertomuksen; kehottaa Turkin hallitusta etsimään ratkaisuja kyseisten saarten kaksikulttuurisen luonteen

säilyttämiseksi Euroopan neuvoston parlamentaarisen yleiskokouksen 27. kesäkuuta 2008 antaman, kyseisiä saaria koskevan päätöslauselman mukaisesti;

26. ilmaisee huolestuneisuutensa siitä, että Turkin oikeusjärjestys ei edelleenkään tarjoa riittäviä takeita ilmaisunvapaudesta ja että tiettyjä lakeja käytetään yhä väärin tämän vapauden rajoittamiseksi; kehottaa Turkin hallitusta antamaan ehdotuksen oikeusjärjestyksen perinpohjaiseksi uudistamiseksi, jotta varmistetaan, että se on Euroopan ihmisoikeussopimuksen ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännön mukainen; panee merkille, että Turkin rikoslain 301 artiklan muuttamisen seurauksena syytteenpano on vähentynyt merkittävästi entisestä; on edelleen sitä mieltä, että 301 ja 318 artiklat olisi kumottava;
27. on edelleen huolestunut siitä, että Turkissa ei ole oikeutta kieltäytyä pakollisesta asepalveluksesta omantunnon syistä eikä siviilipalvelusvaihtoehtoa ole olemassa; pitää valitettavana, että Turkki ei ole pannut täytäntöön Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen vuonna 2006 asiassa Ülke vastaan Turkki antamaa tuomiota, jossa Turkkiä vaaditaan muuttamaan lainsäädäntöään, joka mahdollistaa omantunnon syistä asepalveluksesta kieltäytyvien syytteenpanon ja tuomitsemisen, ja kehottaa Turkin hallitusta panemaan tuomion viipymättä täytäntöön;
28. on huolestunut lehdistönvapauden jatkuvasta rajoittamisesta, erityisesti Ergenekon-verkoston koskevan tutkinnan uutisoinnin, eräälle mediaryhmittymälle langetetun ennennäkemättömän suuren sakon sekä taajaan tapahtuvien verkkosivustojen kieltämisen johdosta; korostaa, että lehdistönvapauden vaaliminen on merkittävä osoitus poliittisesta kulttuurista moniarvoisessa yhteiskunnassa; suosittelee tässä yhteydessä hyväksymään uuden medialain, erityisesti kun otetaan huomioon median, elinkeinoelämän ja politiikan etujen epäterveet yhteydet;
29. kehottaa Turkin hallitusta tehostamaan ponnistelujaan kidutukseen sovellettavan nollatoleranssin täytäntöön panemiseksi ja näiden ponnistelujen uskottavuuden parantamiseksi antamaan luvan Euroopan neuvoston kidutuksen vastaisen komitean raportin julkaisemiselle; kehottaa Turkin kansalliskokousta jälleen kerran ratifioimaan YK:n kidutuksen vastaisen yleissopimuksen valinnaisen pöytäkirjan; kehottaa hallitusta myös vähentämään ihmisoikeusrikkomuksista rankaisematta jättämistä, erityisesti lainvalvontaviranomaisten ollessa kyseessä;
30. kehottaa Turkin hallitusta edelleen kiinnittämään huomiota korruption kitkemiseen, kehittämään poliittisten puolueiden ja vaalikampanjojen rahoituksen läpinäkyvyyttä sekä edistämään hallinnon avoimuutta kaikilla tasoilla;
31. kannustaa hallitusta lisäämään ponnistelujaan lain määräämän sukupuolten tasa-arvon toteuttamiseksi käytännössä; katsoo erityisesti, että olisi valmisteltava naisten koulutusta ja työllisyyttä koskeva strategia, minkä avulla vähennettäisiin naisten työllisyyttä harmaassa taloudessa; kehottaa hallitusta hyödyntämään kansalaisyhteiskunnan järjestöjen tarjoamia mahdollisuuksia, erityisesti kun on kyse naisten oikeuksia koskevan tietoisuuden parantamisesta sekä väkivallan ja niin sanottujen kunniamurhien estämisestä; huomauttaa, että hallituksen ja oikeuslaitoksen on varmistettava, että kaikki naisiin kohdistuvat väkivallanteot ja syrjintä saatetaan asianmukaisesti tuomioistuimiin ja niistä langetetaan tekijöille rangaistukset ja että viranomaiset suojelevat ja tukevat väkivallan tai kunniamurhien pelossa eläviä naisia ja lapsia; kannustaa Turkin hallitusta

käynnistämään koko maassa tehokkaan tiedotuskampanjan naisten oikeuksia koskevan tietoisuuden lisäämiseksi;

32. myöntää, että on olemassa lainsäädäntöä perheväkivaltaan, kunniamurhiin ja pakkoavioliittoihin puuttumiseksi, mutta sen täytäntöönpanon suhteen on ongelmia; kehottaa siksi viranomaisia suojelemaan uhreja lisäämällä turvakotien ja muiden palvelujen määrää; kiinnittää huomiota siihen, että naisten työllisyys on Turkissa kaikkein vähäisintä kaikkien OECD-maiden keskinäisessä vertailussa, ja katsoo, että sitä olisi lisättävä, jotta voidaan parantaa naisten taloudellisia oikeuksia ja lisätä heidän riippumattomuuttaan;
33. on huolestunut, että seksuaaliseen suuntautumiseen perustuvan syrjinnän torjunnasta ei ole takeita; kehottaa Turkin kansalliskokousta hyväksymään uuden lain, jolla kielletään suora ja epäsuora syrjintä kaikilla perusteilla ja kaikilla aloilla, ja kehottaa Turkin hallitusta tehostamaan toimiaan, joilla lisätään suuren yleisön tietämystä yksilön ihmisoikeuksista ja syrjinnän torjunnasta, sekä varmistamaan, että syrjivät säännökset poistetaan lainsäädännöstä ja että homofobiaan perustuvasta vihasta ja väkivallasta langetetaan asianmukaiset rangaistukset;
34. pahoittelee, että ammattiyhdistysoikeuksien suhteen ei ole saavutettu edistymistä, ja kehottaa jälleen kerran Turkin hallitusta yhteisymmärryksessä työmarkkinaosapuolten kanssa esittämään kansalliskokoukselle uuden ehdotuksen, jotta voidaan hyväksyä viipymättä uusi ammattiyhdistyslaki, joka on Kansainvälisen työjärjestön normien mukainen sisältäen lakko-oikeuden turvaamisen ja oikeuden työehtosopimusneuvotteluihin; on huolestunut parinkymmenen turkkilaisen ammattiyhdistysaktivistin äskettäisestä pidätyksestä (marraskuun 2009 puolivälissä) ja kehottaa kunnioittamaan tarkasti heidän sosiaalisia oikeuksiaan;

Jäsenyysselvoitteiden täyttämisedellytykset

35. pahoittelee, että Turkki ei ole vieläkään, neljäntenä perättäisenä vuotena, pannut täytäntöön EY–Turkki-assosiaatiosopimuksen lisäpöytäkirjaa; kehottaa Turkin hallitusta panemaan sen täytäntöön täysimääräisesti, viipymättä ja syrjimättömällä tavalla ja muistuttaa, että täytäntöönpanon laiminlyönti voi vaikeuttaa neuvotteluprosessia entisestään;

Sitoutuminen hyviin naapuruussuhteisiin

36. palauttaa mieliin Turkin yksiselitteisen velvollisuuden pitää yllä hyviä naapuruussuhteita, mitä edellytetään neuvottelukehyksessä; korostaa, että se on sitoutunut yhdessä kaikkien muiden osapuolten kanssa tukemaan toimia, joiden tavoitteena on päästä kattavaan sopimukseen Kyproksen kysymyksestä ja ratkaista naapurimaiden kanssa jäljellä olevat rajakiistat YK:n peruskirjassa vahvistettua kiistojen rauhanomaista ratkaisemista koskevaa periaatetta kunnioittaen;
37. kehottaa Turkin hallitusta ja kaikkia asianosaisia tukemaan aktiivisesti käynnissä olevia neuvotteluja ja osallistumaan konkreettisella tavalla Kyproksen kysymyksen laaja-alaiseen ratkaisuun, joka perustuu kahden vyöhykkeen ja kahden yhteisön liittovaltioon, YK:n turvallisuusneuvoston asiaa koskevien päätöslauselmien ja EU:n perusperiaatteiden pohjalta; kehottaa Turkkiä helpottamaan suotuisan

neuvotteluilmapiirin syntymistä aloittamalla välittömästi joukkojensa vetämisen Kyproksesta, puuttamalla kysymykseen Turkin kansalaisten asuttamisesta saarelle sekä myös auttamalla palauttamaan Famagustan suljetun vyöhykkeen sen laillisille asukkaille YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 550 (1984) mukaisesti;

38. kehottaa Turkin hallitusta lopettamaan sellaisten siviilialusten liikennöinnin estämisen, jotka etsivät Kyproksen tasavallan puolesta öljyä itäisellä Välimerellä;
39. kehottaa Turkkia varmistamaan, että Kyproksessa kotiseudultaan siirtymään joutuneiden henkilöiden, myös uskonnollisten vähemmistöjen edustajien, oikeuksia kunnioitetaan ja he voivat vapaasti nauttia uskonnollisista oikeuksistaan; korostaa, että katolisen maroniittiyhteisön ollessa kyseessä vapaudet olisi myönnettävä kaikille neljälle maroniittikylälle;
40. pitää myönteisenä kadonneita henkilöitä käsittelevän komitean toiminnan aloittamista uudelleen ja kehottaa Turkkia ryhtymään asianmukaisiin toimiin tässä humanitaarisessa kysymyksessä;
41. antaa tunnustusta diplomaattisille ponnisteluille suhteiden normalisoimiseksi Armenian kanssa ja kehottaa Turkin hallitusta avaamaan Armenian vastaisen rajansa; kehottaa Turkin kansalliskokousta ja Armenian parlamenttia ratifioimaan asiaa koskevat pöytäkirjat viipymättä ja ennakkoehtoja asettamatta, mikä parantaisi alueen turvallisuutta sekä Etelä-Kaukasuksen alueen vakautta;
42. panee merkille, että Turkin ja Kreikan kahdenvälisen suhteiden parantamisessa on saavutettu vain vähän edistymistä; kehottaa Turkin kansalliskokousta kumoamaan sotatoimien oikeutusta ilmentävät uhkauksensa ja odottaa Turkin hallituksen lopettavan Kreikan ilmatilan jatkuvat loukkaukset;
43. panee tyytyväisenä merkille suhteiden kohentumisen Irakiin ja kurdien aluehallintoon; toistaa vetoamuksensa Turkin hallitukselle, jotta se varmistaisi, että kaikissa toteutetuissa terrorismin vastaisissa operaatioissa kunnioitetaan täysin Irakin alueellista koskemattomuutta, ihmisoikeuksia ja kansainvälistä oikeutta ja että siviiliuhreilta vältyttäisiin;

EU:n ja Turkin välisen yhteistyön tiivistäminen

44. panee merkille käynnistetyt neuvottelut Turkin liittymisestä Euroopan energiayhteisöön; panee tyytyväisenä merkille, että Turkki on allekirjoittanut hallitusten välisen sopimuksen Nabucco-kaasuputkesta, jonka toteutus on yksi EU:n tärkeimmistä energiahuoltoprioriteeteista, ja kehottaa avaamaan energiaa koskevan luvun liittymisneuvotteluissa; panee myös merkille South Stream -hanketta koskevan yhteistyön Turkin, Venäjän ja joidenkin EU:n jäsenvaltioiden välillä;
45. kiinnittää huomiota Turkin merkitykseen laittoman maahanmuuton kauttakulku- ja kohdemaana; kehottaa Turkin hallitusta ryhtymään pikaisiin toimiin sen varmistamiseksi, että maahanmuuttajien ja turvapaikanhakijoiden suojelua ja vastaanottoa koskevat kansainvälisiä oikeuksia noudatetaan; panee merkille, että Turkki on aloittanut uudelleen takaisinottosopimusta koskevat neuvottelut EU:n kanssa, ja kehottaa Turkkia tällä välin panemaan täysimääräisesti täytäntöön jäsenvaltioiden

- kanssa tekemänsä voimassa olevat kahdenväliset takaisinottosopimukset; kehottaa Turkin hallitusta tehostamaan maahanmuuton hallintaan sekä rajatylittävän rikollisuuden ja ihmiskaupan torjuntaan liittyvää yhteistyötä EU:n kanssa; panee tässä yhteydessä merkille Turkin pyrkimykset toimivan järjestelyn aikaansaamiseksi Frontexin kanssa;
46. panee merkille Turkin yhä aktiivisemmän ulkopolitiikan ja arvostaa sen ponnisteluja ratkaisujen löytämiseksi eri kriisialueilla; kehottaa Turkin hallitusta tehostamaan ulkopolitiikkansa koordinoitua EU:n kanssa, erityisesti Iranin osalta; tunnustaa Turkin roolin EU:lle tärkeänä kumppanina EU:n ulkopoliittisten tavoitteiden täyttämässä Mustanmeren alueella, Keski-Aasiassa ja laajemmassa Lähi-idässä; kehottaa komissiota ja neuvostoa hyödyntämään nykyistä paremmin EU:n ja Turkin läheisten suhteiden tarjoamat mahdollisuudet mainituilla alueilla;
 47. arvostaa Turkin jatkuvaa panosta Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikassa ja Naton operaatioissa; pitää kuitenkin valitettavana, että Turkin vastustuksen vuoksi Naton ja EU:n strategista yhteistyötä ei ole voitu vielä ulottaa "Berliini plus" -järjestelyjä pidemmälle, mikä vaikeuttaa eri operaatioissa toimivan EU:n henkilöstön suojelemista, ja kehottaa Turkkiä luopumaan kyseisestä vastustuksesta mahdollisimman pian;
 48. kehottaa jälleen Turkin hallitusta allekirjoittamaan Kansainvälisen rikostuomioistuimen perussäännön ja jättämään sen ratifioitavaksi, mikä vahvistaisi entisestään Turkin antamaa panosta maailmanlaajuiseen monenväliseen järjestelmään ja maan sitoutumista siihen;
 49. kehottaa EU:n ulko- ja turvallisuuspolitiikan korkeaa edustajaa analysoimaan EU:n ja Turkin ulkopoliittikkojen välisiä synergioita ja hyödyntämään niitä tehokkaammin turvallisuuden ja vakauden edistämiseksi maailmassa;
 50. kehottaa Turkkiä toimimaan pragmaattisesti ja tekemään kaikkensa kreikkalaisten ja kyproksenturkkilaisten johtajien välisten, nyt kriittisessä vaiheessa olevien neuvottelujen onnistumiseksi; toteaa, että kyseessä on mahdollisesti viimeinen tilaisuus ratkaista saaren pitkään jatkunut jako; pitää myönteisenä sitä, että Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteeri pitää arvossa Kyproksen kahden yhteisön johtajien Christofiasin ja Talatin päättäväisiä toimia kohti laajapohjaista ratkaisua;
 51. katsoo, että Kyproksen kysymyksen ratkaiseminen parantaa itäisen Välimeren vakautta, hyvinvointia ja turvallisuutta ja mahdollistaa EU:n ja NATOn välisten suhteiden nopean parantamisen sekä Turkin oman EU-jäsenyyssopimuksen jatkamisen; ehdottaa siksi, että Turkki liittyy muihin takaajavaltoihin eli Kreikkaan ja Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sitoutuen tukemaan sopimusta, jonka Christofias ja Talat tekevät Kyproksen jälleenyhdistämisestä ja joka saa YK:n turvallisuusneuvoston hyväksynnän;
 52. panee merkille tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen N:o 16/2009, jossa yksilöidään lukuisia heikkouksia Turkin liittymistä valmistelevan tuen hallinnoinnissa; toteaa kuitenkin, että tilintarkastustuomioistuimen arvion mukaan tarkastuksen kohteena olleet hankkeet johtivat toivottuihin ja todennäköisesti kestäviin tuloksiin; kehottaa, että myöntäessään liittymistä valmistelevan välineen mukaista tukea komissio panisi täytäntöön tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen suositukset asettaen tavoitteet

tärkeysjärjestykseen, jolloin hankkeet olisivat yhdenmukaisia liittymiselle asetettujen kriteerien kanssa; pyytää komissiota käynnistämään ennen kaikkea liittymistä valmistelevaa tukea koskevan ohjelman kokonaisvaltaisen arvioinnin ja raportoimaan sen täytäntöönpanosta Euroopan parlamentille;

◦
◦ ◦

53. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, Euroopan neuvoston pääsihteerille, Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen presidentille, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille sekä Turkin tasavallan hallitukselle ja parlamentille.